

Lackner László

Utánad kiáltok, Tóth Imre! *Elment az egyedi világú zalai költő*

Egy amerikai vígjáték erőltetetten komikus szituációjától próbáltam jól érezni magam, amikor jelzett a mobiltelefonom. Felvettem; szomorú hír – jelezte a hívó fél, majd mellbe ütött a hihetetlen mondat: meghalt Imre. – Az nem lehet! Előtte két napja beszéltünk, kiegyensúlyozottnak látszott, jól nézett ki, mi történhetett? Aztán minden kiderült, ő lett számomra az első, ismert áldozata a kegyetlen járványnak.

Negyven éve ismerkedtünk meg, azóta íróbarátság, közös irodalomszervezői munka kötött össze bennünket. Alapító tagja volt az 1990 májusában létrejött Zalai Írók Egyesületének, melynek később több évtizeden át a titkári teendőit is ellátta. 1995-től aktívan részt vett a Pannon Tükör kulturális folyóirat szerkesztésében, több évtizeden át gondozta a vers és a pályakezdők rovatot. Néhány éve Zalaegerszegen létrehozta a Deák-kert című online irodalmi folyóiratot, amelynek főszerkesztője, és mindenese volt.

Országos irodalmi folyóiratokban folyamatosan jelen volt, emellett négy verseskötetet, és egy prózakötetet jelentetett meg. (Nostradamus menegzője, 2004.; Exit, 2016., Versek, Pannon Tükör könyvek sorozat; A lélek nulla foka, Versek, 2009. Parnasszus Kiadó; A kert és más novellák, 2015. Versek és prózai írások)

Jelölték a Zalai Prima Primissima díjra, tagja volt a Magyar Írószövetségnek, majd a Szépirok Társaságának.

Mindezek után, mint volt munkatársról, barától nem nekrológot szeretnék írni, hanem egy elkészítő kiáltást küldök, küldünk utána, hogy formabontó módon még utoljára „beszélgessünk” egy jót, örömtelit és elszomorítót. Örülünk, mert egy sajnálatosan rövid élettel létrehozott egy sajátos költészetet, irodalomszervezőként nagyon sokat tett Zala és a régió irodalmáért, és torokszorító, mert váratlanul, minden rosszat sejtető előzmény nélkül, idő előtt elment.

Kedves Imre! Ha valamire rosszul, vagy pontatlanul emlékszem, nyugodtan igazíts ki! Ebben a megrendítő pillanatban első emléként bevillant rólad, amikor másodikas gimnazistaként, 1982-ben megjelentél a nemrég életre hívott Zalaegerszegi Írókör egyik műhely jellegű összejövételén, a József Attila könyvtár rendezvényhelyiségében. Gyermeki megilletődöttséggel álltal meg az asztalok előtt, ahol éppen szenvedélyes vita folyt, talán egy kiforrotlan, rossz versről.

- Szeretnék bekapcsolódni - mondtad halkán, a később már tőled megszokott szerénységgel. Bán Zsuzsa körvezető helytel kínált, majd feltette a szokásos kérdést:
- Publikáltál már valahol?
- 1981-ben a megyei diákírók, diákköltők pályázatán második helyezést értem el. A legutóbbi Helikoni pályázat alapján meghívtak Sárvára az országos találkozóra.
- Akkor megvolt a belépőd. Hoztál is valamit?
- Igen. - Elővettél több papírlapot, és már olvastad is az első verset, egy sajátos tördeléssel gépelt, csupa kisbetűs írást *közben* címmel:

fújt a szél
a vérebe fagyott harcos
szájában fázott a csikk
valaki üveget tört

a

lazító köveken

és

a dolgok menete
egyenletesen gyorsuló

és közben

a

vörös sivatag
menetel

sárga csillag forog szemében

(A vers később megjelent az Egerszegi Füzetek 1983. 1. számában)

- Valaki megszólalt: - Nem értem egészen, de érzem, hogy baromi jó!
 Másvalaki hozzátette: - Kiskomám, elmesélnéd, hogy miről szól ez a vers?
 - Érteni és érezni kell! - mondtad szabadkozva. - Én soha nem értelmezem a szövegeimet.
 1983-ban, dr. Gyimesi Endre könyvtárigazgató támogatásával megjelent az első Egerszegi Füzetek, amiben két verseddel szerepeltél. Még ez év végén elkészült a második szám is, ebben két költőtársaddal, Soós Józseffel, és Chak Istvánnal mutatkozhattál be, önálló fejezetben, tizenkilenc verssel.
 - Ez már szinte egy kötet - mondtad mosolyogva, és elégedetten lapozgattad az odalakat. Itt jelent meg a következő írásod szabadság bábjai címmel:

elgázolt alkonyat
homálytalan felhangjai
akaratpályán zengőporban
vörös pedál
az összeomlás hullámvasútján
utolsó
sápadt erő

Pécsi Gabriella költő így vezette be verseidet egy rövid ismertetőben: „Az irodalomnak, művészeteknek mindig volt, van, lesz olyan irányzata, csoportosulása, amelyhez tartozók - vagy tartozni akarók - elvetik, tagadják az előttük járt nemzedékek adott történelmi-társadalmi pillanatban már megmerevedett formavilágát.”

Igen, Imre. A te kifejezésformád egyéni, eredendően „tóthimrés”, az első sorok olvasásakor azonnal felismerhető, hogy te írtad.